

Paisatges sonors

NATURA URBANA. La vista és el més desenvolupat dels cinc òrgans dels sentits que tenim els humans. Per això, quan parlem de la natura ens volem referir a la memòria imatges típiques de paisatges, d'animals o plantes. Imatges massa sovint emmudides. Gairebé mai no pensem en els sons. La realitat, però, és molt més complexa. A aquestes imatges els falta la banda sonora, i, també, les olors, els gustos i el tacte (temperatures i humitats ambientals).

L'Anella Verda i els diferents paisatges que la conformen és plena de sons. Cada paisatge és correspon amb un paisatge sonor. I aquests no sempre són els mateixos, canvien al llarg de dia i en el pas de les estacions de l'any. Les fonografies que n'obtenim són tan diverses com les fotografies que en podem fer, i depenen de la percepció individual i de cap a on focalitzem les orelles. Segons el fonògraf, la fonografia serà diferent.

Per començar, tenim els paisatges sonors agrícoles de Viladordis i el Poal. Escoltarem la remor de l'aigua de la sèquia afegida als cant dels ocells, molt divers a la primavera i a l'estiu, i no tant a la tardor, on predominaran les veus de les garses i els tudons. I, de tant en tant, escoltarem el soroll de la maquinaria agrícola: tractors, màquines de podar. O, a prop del masos, els grunyits dels porcs, els bels d'ovelles, els cloqueigs i cants de gallines i galls, els gossos bordant o alguna vaca mugint.

Els espais naturals de l'Anella, les rieres i els rius, també tenen la seva sonografia. Quan porten aigua i ets a la vora, sents molt bé la fressa confusa de l'aigua baixant. A la qual se sobreposen els cants dels ocells: el repic de la mallerenga carbonera, el refilet del rossinyol, algun picot repercutint sobre un arbre i el cant coral d'altres ocells com el pit roig, l'oriol, la garsa, el tudó i la tórtora. A la nit i a la primavera, hi podem escoltar els raucs de les granotes, el flauteig dels gripaus, el trepig sobre la vegetació d'algun animal mamífer d'activitat crepuscular o nocturna, un porc senglar o un toixó, i els esgarips d'òlibes i mussols. A l'estiu, i cap al migdia, el carrisquetjar dels grills i de les llagostes, i el brunzit dels mosquits.

En els entorns més propers a Manresa, atapeïts per xarxes viàries, hi escoltem el soroll constant de la circulació de vehicles. En algun punt, aquesta remor s'ha atenuat amb pantalles acústiques. I dins de la ciutat tot canvia. Poder escoltar els sons de la natura depèn del trànsit rodat, de l'hora del dia i del lloc on estem. El paisatge sonor del parc de Puigterrà difereix molt del de l'avinguda de les Bases. Quan el trànsit no ens apaga la resta de sons, podem arribar a escoltar el parrupeig dels coloms, les tórtores i tudons o el grallar d'alguna garsa despistada i, fins i tot, si bufa el vent, el soroll de les branques i de les fulles dels arbres.

A les fotografies, paisatges sonors de l'anella Verda